

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Кафедра**

**програмних засобів**

(найменування кафедри)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ППН 06 Науково-педагогічна практика**

(назва навчальної дисципліни)

**Освітня програма:**

**Комп'ютерні науки**

(назва освітньої програми)

**Спеціальність:**

**122 Комп'ютерні науки**

(найменування спеціальності)

**Галузь знань:**

**12 Інформаційні технології**

(найменування галузі знань)

**Ступень вищої освіти:**

**доктор філософії**

(назва ступеня вищої освіти)

м. Запоріжжя, 2023

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ППН 06 Науково-педагогічна практика<br>обов'язкова                                                                                                      |
| <b>Рівень вищої освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Третій (освітньо-науковий) рівень                                                                                                                       |
| <b>Викладач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Олійник Андрій Олександрович, д.т.н., професор, професор<br>кафедри програмних засобів                                                                  |
| <b>Контактна інформація<br/>викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | телефон кафедри: +380617698267<br>Профіль викладача на сайті університету:<br><a href="https://zp.edu.ua/?q=node/666">https://zp.edu.ua/?q=node/666</a> |
| <b>Час і місце проведення<br/>навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Практика проводиться відповідно до графіку в приміщеннях бази<br>практики                                                                               |
| <b>Обсяг дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 90 годин, 3 кредити ECTS,<br>90 самостійних,<br>форма контролю: диф.залік                                                                               |
| <b>Консультації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Згідно з графіком консультацій                                                                                                                          |
| <b>2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                         |
| Дисципліна потребує попереднього вивчення наступних дисциплін:<br>– Індуктивні методи навчання та пізнання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                         |
| Знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни, є обов'язковими для:<br>– Атестація (захист дисертації)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                         |
| <b>3. Характеристика навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                         |
| Дисципліна подає засади, форми і методи організації та провадження освітньої діяльності та навчального процесу в університеті, методологію проведення занять для студентів закладів вищої освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                         |
| Здобувач вищої освіти має здобути наступні компетентності:<br>СК02 – Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.<br>СК05 – Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері комп'ютерних наук.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                         |
| та досягти наступних програмних результатів навчання:<br>РН08 – Визначати актуальні наукові та практичні проблеми у сфері комп'ютерних наук, глибоко розуміти загальні принципи та методи комп'ютерних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері комп'ютерних наук та у викладацькій практиці.<br>РН09 – Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації комп'ютерних наук.<br>РН11 – Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері комп'ютерних наук, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін. |                                                                                                                                                         |
| <b>4. Мета вивчення навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                         |
| формування у здобувачів компетентностей, необхідних для провадження освітньої (педагогічної, методичної, організаційної) діяльності у закладі вищої освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                         |
| <b>5. Завдання вивчення дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                         |
| досягти оволодіння аспірантами алгоритмами підготовки і проведення лекцій, практичних та лабораторних занять, викладацької діяльності у закладі вищої освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p align="center"><b>6. Зміст навчальної дисципліни</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>1. Навчально-методичне забезпечення дисципліни.<br/> 2. Оцінювання результатів навчання студентів.<br/> 3. Застосування сучасних освітніх технологій.<br/> 4. Організаційна робота викладача.<br/> 5. Організація та проведення наукових досліджень викладачами.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p align="center"><b>7. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>1. Навчально-методичне забезпечення дисципліни.<br/> 2. Оцінювання результатів навчання студентів.<br/> 3. Застосування сучасних освітніх технологій.<br/> 4. Організаційна робота викладача.<br/> 5. Організація та проведення наукових досліджень викладачами.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p align="center"><b>8. Самостійна робота</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Робоча навчальна програма.<br/> Силабус.<br/> Навчальна література.<br/> Методичні вказівки.<br/> Засоби діагностики знань та умінь студентів.<br/> Академічна доброчесність.<br/> Контрольні заходи.<br/> Кваліфікаційні роботи студентів.<br/> Особливості занять.<br/> Інформаційні технології в освітньому процесі.<br/> Особливості дистанційної освіти.<br/> Елементи риторики<br/> Індивідуальні та групові завдання. Розвиток м'яких навичок на професійних дисциплінах.<br/> Презентація навчальних результатів студентами. Мотивація студентів до навчання.<br/> Структура і робота кафедри та факультету.<br/> Відповідальність та документи викладачів.<br/> Участь у засіданнях кафедри.<br/> Документація кафедри.<br/> Організація заходу.<br/> Науково-дослідні роботи.<br/> Підготовка звітів з науково-дослідних робіт.<br/> Науково-дослідна робота зі студентами.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p align="center"><b>9. Система та критерії оцінювання курсу</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>Система і критерії оцінювання та вимоги</b> визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (Наказ № 507 від 10.12.2022, <a href="https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf">https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf</a>).<br/> Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюються за 100-бальною шкалою.<br/> Для перевірки (виявлення знань, умінь та навичок), оцінювання (вимірювання знань, умінь, навичок) та обліку (фіксування) отриманих результатів використовуються різні форми контролю. Поточний контроль знань, умінь та навичок пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і спонукає здобувачів готуватись до занять систематично і планомірно, накопичуючи тим самим максимально можливу суму балів за встановлений період навчання (модуль, семестр тощо). Рубіжний (модульний) контроль знань, умінь та навичок є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувачів. Підсумковий контроль є формою перевірки здобувачів щодо оцінки набутих ними тих компетентностей, що передбачені освітньою програмою. Для реалізації форм контролю використовуються усне опитування або виступ, письмовий контроль, тестовий контроль та ін., у т.ч. із застосуванням інфокомунікаційних технологій.</p> |

Оцінка з рубіжного контролю складається з оцінок за теоретичну та практичну (лабораторну) частини, включно із самостійною роботою відповідного модуля. Теоретична частина за кожний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою під час рейтингового оцінювання після кожного модуля. Практична (лабораторна) частина за кожний модуль оцінюється як середнє арифметичне оцінок за практичні заняття (лабораторні роботи) за 100-бальною шкалою. Самостійна робота оцінюється як складова оцінок за теоретичну і практичну частини. Змістові вимоги до практичних (лабораторних) занять наводяться у методичних вказівках з курсу. Підсумкова оцінка з курсу є середнім арифметичним рейтингових оцінок модулів. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з теоретичної та практичної частин, включно з самостійною роботою, складатиме не менше 60 балів. При бажанні здобувача підвищити підсумкову оцінку, що становить не менше 60 балів, за умови повного складання здобувачем практичної частини, здобувач складає підсумкову форму контролю, під час якої шляхом перевірки виконаних здобувачем завдань та опитування, викладач визначає достатність рівня знань здобувача вищої освіти за кожною темою.

## 10. Політика курсу

**Політика щодо академічної доброчесності** регламентується Кодексом академічної доброчесності у Національному університеті «Запорізька політехніка» (Наказ №253 від 29.06.21, [https://zp.edu.ua/uploads/dept\\_nm/Nakaz\\_N253\\_vid\\_29.06.21.pdf](https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf)), Порядком виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності у Національному університеті «Запорізька політехніка» (Наказ №259 від 31.08.22 [https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz\\_N259\\_vid\\_31.08.22.pdf](https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N259_vid_31.08.22.pdf)).

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні та недопущенні практик недозволеної співпраці, уведення в оману, обману, списування, плагіату, аутсорсингу завдань (контрактного плагіату), фабрикації, фальсифікації, підробки документів, академічного саботажу, порушення авторських прав та прав на інтелектуальну власність, булінгу, харасменту, порушення чинного законодавства, норм моралі та ін. (<https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>).

**Комунікаційна політика та зворотний зв'язок.** Здобувачі вищої освіти повинні мати та щоденно читати електронну пошту, а також щоденно читати повідомлення у Телеграм-каналі кафедри програмних засобів [https://t.me/pz\\_zntu](https://t.me/pz_zntu) або на вебсайті кафедри <https://pz.zp.ua>.

Здобувачі повинні мати та використовувати обліковий запис у системі дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.zp.edu.ua/>), або інший канал зв'язку, узгоджений з викладачем курсу. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися електронною поштою або через інші засоби комунікації, узгоджені з викладачем або зазначені на сайті кафедри <https://pz.zp.ua>.

Здобувачі мають звертатися до викладачів у робочі дні та робочий час, бути чемними та ввічливими при спілкуванні з викладачем та іншими учасниками освітнього процесу, вчасно відповідати на запитання та звернення викладача. Спілкування з дисципліни ведеться мовою освітньої програми. Здобувачі мають право та заохочуються подавати свої враження, оцінки, зауваження та рекомендації щодо курсу з метою його покращення через форму зворотного зв'язку

([https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeLHYiVx4cI4quCU0zONqk7UBiCXrvzW0Mn833VHrtRg\\_1Hhw/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeLHYiVx4cI4quCU0zONqk7UBiCXrvzW0Mn833VHrtRg_1Hhw/viewform)) або засоби комунікації або зазначені на сайті кафедри <https://pz.zp.ua>.

**Політика щодо перескладання.** Перескладання нескладених або неуспішно (менше 60 балів) складених практичних (лабораторних) занять та теоретичних модульних контролів відбувається на консультаціях із викладачем. Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу декана за встановленим ним графіком.

**Політика щодо відвідування занять.** Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування аудиторних занять відповідно до розкладу занять є бажаним, крім випадків, зумовлених поважними причинами, підтвердженими документально (наприклад, міжнародна мобільність, воєнний стан, пандемія, навчання за індивідуальним графіком, хвороба,

відрядження, узгоджена з деканом участь у заходах і т.п.). За об'єктивних поважних причин навчання може тимчасово відбуватись дистанційно за погодженням з викладачем. У разі пропуску заняття здобувач має самостійно опрацювати відповідний матеріал, використовуючи рекомендовану викладачем літературу. Здобувач може відпрацювати пропущене заняття або скласти форму контролю на консультації з викладачем відповідно до розкладу консультацій або за узгодженням з викладачем. Не дозволяється відвідування занять особами, що не є здобувачами Університету, які навчаються на даній освітній програмі.

**Політика щодо проведення занять та безпеки.** Під час проведення занять та складанні контрольних заходів учасникам освітнього процесу слід дотримуватися Законодавства України, правил внутрішнього розпорядку та нормативної документації Університету, норм і правил цивільної та протипожежної безпеки, охорони праці, правил техніки безпеки та інструкцій щодо експлуатації обладнання та програмного забезпечення, санітарних норм і правил, розкладу занять, поводити себе дисципліновано, поважно та ввічливо стосовно інших учасників освітнього процесу, дотримуватися норм академічної доброчесності, охайно виглядати, бережливо ставитися до університетського майна та ресурсів, сумлінно виконувати запропоновані викладачем навчальні завдання, брати активну участь у них, у виступах та спілкуванні, висловлюючи та відстоюючи власну думку, виказувати повагу та толерантність до чужої думки. Пристрої (у т.ч. мобільні, електронні) та джерела інформації (зокрема, паперові та електронні) здобувачам можна використовувати під час проведення занять та складанні контрольних заходів лише з дозволу викладача. За потреби з дозволу викладача здобувач може залишати заняття на короткий час.

**Політика щодо термінів.** Здобувачі зобов'язані відповідно до графіку навчального процесу, розкладу занять та методичних вказівок виконувати поставлені навчальні завдання у зазначені терміни. За наявності об'єктивних поважних причин здобувачу за згодою викладача можуть бути продовжені терміни складання або виконання відповідних навчальних завдань та форм контролю.

**Політика щодо релігійних особливостей.** У разі, якщо графік навчального процесу або розклад занять неможливі до виконання здобувачем вищої освіти в окремі часові періоди з його релігійних міркувань, за узгодженням з деканом здобувачу може дозволятися пропускати відповідні заняття із наступним їх відпрацюванням на консультаціях.

**Політика щодо врахування особливих потреб осіб з інвалідністю.** Здобувачі, що мають обмежені можливості, підтверджені документально, можуть узгодити з деканом та викладачем можливість дистанційного онлайн або асинхронного навчання із застосуванням інфокомунікаційних технологій, або проведення аудиторних занять в аудиторіях зі зручним доступом на першому поверсі.

**Політика та процедури щодо академічних скарг та апеляцій.** Студенти захищені через упорядковані процедури від довільних або примхливих дій або рішень їхніх викладачів; студенти також мають захист від помилкових дій або рішень академічних підрозділів. У той же час студенти несуть відповідальність за досягнення та підтримку стандартів академічної успішності та досконалості, встановлених їхніми викладачами, а також за дотримання всіх відповідних політик, стандартів, правил і вимог, сформульованих Університетом та академічними підрозділами Університету. Академічні скарги можуть містити заяву здобувача студента про те, що виставлена оцінка є результатом довільного чи примхливого застосування чинних стандартів академічної оцінки, або що стандарти оцінювання є довільними або примхливими, або що викладач вжив свавільну чи примхливу дію, яка негативно вплинула на успішність здобувача, або що навчальний підрозділ прийняв рішення, яке не відповідає політиці Університету, або вчинив помилкові дії, які негативно впливають на академічну репутацію або академічну кар'єру студента. Студент, який має академічні скарги на окремого викладача, повинен спочатку ретельно обговорити це питання з відповідним викладачем. У разі тривалої недоступності викладача (через відрядження, хворобу, перебування у відпустці або звільнення з Університету) його обов'язки виконує завідувач кафедри або призначений ним інший викладач. Якщо сторонами не досягнуто прийнятне рішення, студент може звернутися до завідувача кафедри або декана, юридичного відділу, студентського самоврядування або адміністрації Університету. За потреби керівником відповідного підрозділу формується комісія, що розглядає відповідну апеляцію із урахуванням позицій сторін та приймає остаточне рішення, яке доводиться до здобувача, відповідно до Положення

про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (Наказ №507 від 10.12.21, [https://zp.edu.ua/uploads/dept\\_nm/Nakaz\\_N507\\_vid\\_10.12.21.pdf](https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf)).

**Політики щодо запобігання та вирішення конфліктів.** Учасники освітнього процесу повинні прагнути уникати виникнення конфліктів. Однак, якщо конфлікт виявляється неминучим, сторони повинні прагнути його вирішити за найменшої шкоди та витрат, виявляючи взаємну ввічливість та поважне ставлення. Учасники освітнього процесу можуть звернутися до завідувача кафедри або декана, до юридичного відділу, до комісії з трудових спорів, до адміністрації Університету, студентського самоврядування, профспілкових та інших громадських організацій за сприянням у вирішенні конфлікту та оскарженням неприйнятних рішень та дій іншої сторони.

**Політика справедливості, рівних можливостей та громадянських прав.** Університет прагне бути середовищем, вільним від дискримінації, булінгу (цькування) та переслідувань (харасменту). Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися законів та норм політики щодо рівних можливостей і протидії дискримінації, булінгу та переслідувань на основі: раси, кольору шкіри, віросповідання, релігії, національного походження, статі (включно з вагітністю та батьківським статусом), інвалідності, віку, статусу ветерана, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності і самовираження, сімейного стану або генетичної інформації, політичних та інших переконань тощо. Якщо здобувач вищої освіти вважає, що атмосфера в класі не відповідає цьому зобов'язанню, здобувач може обговорити це або оскаржити із викладачем, завідувачем кафедри, деканом, студентським самоврядуванням, адміністрацією Університету. Повідомити про упередженість та порушення прав або дискримінацію можна також через форму зворотного зв'язку [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeLHYiVx4cI4quCU0zONqk7UBiCXrvzW0Mn833VHrtRg\\_1Hhw/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeLHYiVx4cI4quCU0zONqk7UBiCXrvzW0Mn833VHrtRg_1Hhw/viewform)

**Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.** Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі Закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).

**Політики щодо використання комп'ютерів та ІТ-ресурсів.** Здобувачі вищої освіти повинні використовувати комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, інформаційні та мережні ресурси Університету відповідно до інструкцій Університету. Авторизованим користувачам надається доступ до ІТ-ресурсів для підтримки їхніх ролей і обов'язків в Університеті. Прийнятним використанням ІТ-ресурсів є використання, яке відповідає політиці Університету для підтримки його освітньої, дослідницької діяльності, надання послуг, діяльності студентів і кампусу; адміністративно-ділові функції; і управління фінансами та людськими ресурсами. Користувачі повинні поважати права інших користувачів комп'ютерів; поважати цілісність фізичних засобів і засобів контролю; і поважати всі відповідні авторські права, ліцензії та договірні угоди. Політика Університету полягає в тому, щоб усі члени його спільноти діяли відповідно до цих обов'язків, відповідних законів і договірних зобов'язань, застосовуючи при цьому найвищі стандарти етики. Заборонені дії містять, зокрема надання пароля свого облікового запису або використання облікових даних іншого користувача для доступу, фальсифікацію особи, обхід або спробу обійти протоколи безпеки, нелегальне використання ІТ-ресурсів, використання електронних засобів зв'язку для погроз, переслідувань або клепу, дискримінації або дискредитації, комерційна або незаконна діяльність, включаючи порнографію та крадіжку інтелектуальної власності, просування, лобіювання або допомога в політичній кампанії, порушення суспільних норм етики та моралі. Недотримання політики Університету щодо ІТ-ресурсів може призвести до втрати привілеїв, дисциплінарних стягнень або судового переслідування.

**Політики щодо використання інтелектуальних асистентів.** Якщо у документі (письмовій роботі, звіті, публікації, або інших матеріалах) автор використовував інтелектуальні (автоматичні) засоби створення вмісту (наприклад, chatGPT і Galactica), здатні опрацьовувати мову та вміст, зокрема створювати довгі фрагменти тексту та / або зображення / відео / аудіо та інші матеріали достатньої якості, щоб служити чернетками власної роботи автора, автор повинен детально вказати обсяг і характер їх використання у відповідному документі. При цьому у документі частка оригінальних власних матеріалів, створених людиною, що зазначається як автор документу для використання у навчальному процесі та/або науковій

роботі, має бути значною, а матеріали, згенеровані програмними засобами, відносяться до запозиченого тексту і за обсягом не повинні перевищувати встановлених для нього норм. Використання засобів автоматичної генерації вмісту здобувачами при створенні академічних текстів та інших звітних матеріалів, а також вирішення навчальних завдань, складання форм контролю тощо потребує дозволу з боку викладача і за відсутності дозволу викладача забороняється та вважається порушенням норм академічної доброчесності.

Використання засобів інтелектуального (автоматичного) створення потребує зазначення у таких випадках:

- опис відомих концепцій, який автор повинен прочитати, критично проаналізувати та виправити за потреби, а також знайти та навести посилання на першоджерела (або перевірити посилання, наведені засобом генерації). При цьому автор має перевірити та забезпечити точність та коректність цитат фрагментів оригінальних документів;

- виклад нових ідей, які згенеровані засобом та використані та/або доопрацьовані автором. При цьому автор несе відповідальність за перевірку того, чи не були ці ідеї вже опубліковані раніше у чужій роботі;

- написання тексту програм (коду), де автор має зазначити, які саме фрагменти тексту програми (коду) було створено за допомогою засобів автоматичної генерації. При цьому відповідальність за наявність у згенерованому тексті програми можливих порушень авторського права несе автор роботи;

- створення зображень, відео, аудіо, вибірок даних, прикладів та інших матеріалів.

Використання засобів інтелектуального (автоматичного) створення не потребує зазначення у таких випадках:

- допомога виключно з мовою документу, коли використовуються засоби лише для перефразовування або шліфування оригінального матеріалу автора, а не для створення нового вмісту (тобто вони схожі на такі інструменти, як Grammarly, інструменти перевірки орфографії, словники та синоніми);

- допомога із введенням коротких текстів при використанні інтелектуальних клавіатур або інструментів створення невеликих фрагментів тексту шляхом прогнозування введення у текстових редакторах;

- пошук та огляд літератури, який автор повинен прочитати, критично проаналізувати та виправити за потреби, а також знайти та навести посилання на першоджерела (або перевірити посилання, наведені засобом генерації). Відповідальність за вміст огляду літератури та наявність і точність посилань несе автор роботи.

**Політика щодо виключення.** У разі, якщо здобувач грубо або неодноразово порушує політики курсу і не реагує належним чином на зауваження викладача, здобувач може бути відсторонений від участі у заняттях та контрольних заходах.

**Політика щодо використання матеріалів курсу.** Матеріали курсу є інтелектуальною власністю Університету і не можуть зберігатися, відтворюватися, змінюватися, поширюватися та використовуватися з комерційною метою без згоди правовласника. Дозволяється персональне використання матеріалів курсу здобувачем з науковою або навчальною метою та у особистій професійній діяльності. У разі використання матеріалів курсу, на них має наводитися посилання із зазначенням авторства та правовласника.

**Політика гнучкості.** Цей силабус та матеріали курсу можуть змінюватися. У разі виникнення змін, вони оприлюднюються через оголошення у студентській групі, Телеграм-каналі кафедри [https://t.me/pz\\_zntu](https://t.me/pz_zntu) або на вебсайті кафедри <https://pz.zp.ua>.

## 11. Методичне забезпечення

1. Методичні матеріали з проведення науково--педагогічної практики для здобувачів вищої освіти ОНП "Комп'ютерні науки" / С.О. Субботін, А.О. Олійник. - Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2022. - Електронний ресурс.

## 12. Рекомендована література

Базова:

1. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи : [Електронний ресурс] : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. - К : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 290 с. — Режим доступу: [https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher\\_School\\_Pedagogy\\_2019.pdf](https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf)

2. Гендерна педагогіка [Текст] : хрестоматія / пер. з англ. В. Гайдено, А. Предборської ; за заг. ред. В. Гайдено. – Суми : Університетська книга, 2020. – 313 с.

Допоміжна:

3. Сучасні інформаційні технології в науці та освіті [Електронний ресурс]: навчальний посібник / С. М. Злепко та ін. - Вінниця : ВНТУ, 2018. — Режим доступу: [https://ecopy.posibnyky.vntu.edu.ua/txt/2018/Zlepko\\_tymchik\\_suchasn\\_inform\\_technol\\_np\\_p031.pdf](https://ecopy.posibnyky.vntu.edu.ua/txt/2018/Zlepko_tymchik_suchasn_inform_technol_np_p031.pdf)

Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях – [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Харків, 2016. - 260 с.– Режим доступу: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1086/3/Калашнікова%20Л.%20М.%20Жерновникова%20О.%20А.%20Педагогіка%20вищої%20школи%20у%20схемах%20і%20таблицях%20.pdf> (

4. Зайченко, І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі [Текст] : підручник / І. В. Зайченко. – 3-е вид., переробл. і доп. – Київ : Ліра-К, 2018. – 512 с. –

Ігнатенко, Г. В. Професійна педагогіка [Текст] : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл: рек. МОНУ / Г. В. Ігнатенко, О. В. Ігнатенко. – Київ : Слово, 2013. – 352 с.

5. Кузьмінський, Л. І. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посібник / Л. І. Кузьмінський. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : Знання, 2011. – 486 с. – (Вища освіта ХХІ століття)

6. Фіцула, М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посібник для студентів вищ. навч. закл. : рек. МОНУ / М. М. Фіцула. – 2-ге вид., допов. – Київ : Академвидав, 2010. – 456 с.

7. Шадських, Ю. Г. Психологія і педагогіка [Текст] : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.: рек. МОНУ / Ю. Г. Шадських. – 2-ге вид., виправлене. – Львів : Магнолія 2006, 2012. – 320 с. – (Вища освіта в Україні).

8. Швай, Р. І. Психологія та педагогіка творчості [Текст] : навчальний посібник / Р. І. Швай. – Львів : Львівська політехніка, 2014. – 200 с.

### **13. Інформаційні ресурси**

1. <https://zp.edu.ua/nakazy-ta-rozporyadzhennya-dlya-oprylyudnennya>

2. <https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>

3. <https://zp.edu.ua/instruktivno-metodichni-materiali>

4. <https://zp.edu.ua/novi-blanki-zntu>

### **Додаткові відомості**

Курс розроблено на основі матеріалів, створених під час виконання міжнародного проєкту CERES програми "Темпус".